

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Dn. Conradi Clingii Theologi Et Ecclesiastae Celeberrimi
(dum vixit) apud Erphordiam Turingiæ, Catechismus
Catholicus, summam Christianæ institutionis III. libris
succinctim complectens**

Klinge, Konrad

Coloniae, 1570

VD16 K 1309

caput XXIX.

urn:nbn:de:hbz:466:1-29452

Ex quo solum credentes & sine peccato existentes, sunt in regno Christi, igitur nullus hominum erit in Christi regno? quis enim est sine motibus peccatorum, & quis gloriatur se mundum habere cor? Respondeo, in regno Sathanæ sunt homines differetes: quidam resistunt tentationibus & cupiditatibus carnis, & non obediunt, sed mortificant, non permittunt regnare peccatum in corpore: & licet sentiant regnum Sathanæ in carne, non tamen consentiunt, sed fidè pugnant. Ob id dicit Apostolus Rom. 8. eos nihil damnationis habere, &c. Tales in Christo sunt supra peccatum & Dæmonem. Nam Christus est rex animæ super omnia, & nos in ipso præualemus peccato, ne damnare possit. Reliqui libenter & voluntariè subsunt regno Sathanæ, ut qui placent sibi in cupiditatibus carnis, Gala. 5. & illi dicuntur esse Christi regnum deuastatum, quod diabolus possidet: etsi ore confitentur Christum, nihil tamen illis proderit, Tit. 1.

CAP. XXIX.

ARGUMENTA.

1. *Quid faciat hominem Christianum seu spirituales,*
2. *Quòd fides secum patiatur officium ciuile & conditionem, statum, caremonias & ritus, si desit superstitio.*
3. *Quæ sit Apostasia à fide.*

Apostolus ad Galat. 5. inquit: In Christo Iesu neq; circumcisio aliquid ualet, neque præputium, sed Fides quæ per dilectionem operatur: id est, Christianum non facit quòd quis sit in præputio, vel quòd sit circumcisus, sed quod in CHRISTVM
H credit:

credit. Sic tertio capite inquit: Omnes vos vnū estis in Christo Iesu per fidem. Non est Iudæus neq; Graecus, non est seruus neque liber, non est masculus neque foemina, hoc est, illa non faciunt Christianum, esse virum vel foeminam, laicum vel monachum, Celsarem vel rusticum, Regem vel seruum: sed credere in Christum. Hæc fides facit omnes nos vnum in Christo, & ex æquo Christianos, non vestitus, locus, cibus, &c. Ideò inquit Petrus Actor. 10. In veritate comperi, quòd non est acceptor personarum Deus: Sed in omni gente qui timet eum, id est, credit in illum, & operatur iustitiam, acceptus est illi. Igitur nec sexus, nec patria facit Christianum: hæc enim omnia exteriora sunt, & non faciunt Christianum: sed fides intus cordis, credere quòd Christi opera vincunt peccatum, sathanam, mortem, nosq; saluant, hæc faciunt Christianum. Sic fides in Christum, quoniam in spiritu & corde consistit, non in pedibus vel manibus vestitu vel cibo aut loco, neque in officio, quia hic Dominus, ille seruus: hic laicus, ille clericus: Fides inquam, quæ Spiritum sanctificat & purgat, Actor. 15. Fide purgans corda: ea facit spiritualem, sanctum, Christianum: & sic oēs credentes sunt spirituales, & tales dici possunt: differunt tamen ratione officiorum, quòd aliud habet officium Papa, aliud Cæsar, Actor. 12. Sicut in vno corpore sunt multa membra, omnia tamen non eundem habent actum, &c. Retinent tamen & ad hoc conducunt externa illa, cibus, potus, vestitus, locus, sacerdotium, & id genus alia officia & cæremonia, quanuis spiritualem non faciunt: sub his tamen operibus exercetur spiritualitas & retinetur, quare non sunt abijcienda. Hæc ergo Fides quæ acceptat Christum, vt Christus sua sit sapientia, propriam pro stultitia reputans: vt Christus sua sit iustitia, propriam pro impura & insufficienti existimans: vt Christus sua sit sanctificatio, seipsum & natura

rum suam, agnoscens oppressam peccato: vt Christus sua sit vnica redēptio, iustificatio, quia sua morte solus meruit credentibus omnibus iustificationē & salutem, & qui nobis pœnitentibus gratis sine merito nostro distribuit suum beneficium: quisquis hoc credit, quod scilicet Christus p̄ peccatis nostris mortuus est, & resurrexit propter nostrā iustificationem, per hanc fidē accipit beneficia Christi, hęc fides sanctificat personā spiritualem ac Christianū facit. Sic arbor primò fit bona, & deindè fructus eius. Rom. 4.

Hęc fides quæ in solo Christi sanguine quærit remissionem & salutem, & nō in p̄prio opere operato, potest secum ferre sexum, officium, imperatorem, rusticum, monachum, laicum, diuersum vestitū, caeremonias, ciborum discrimina: quia in his nō quæritur iustitia, remissio aut salus, nec capitale bonū, quod in Christū transfertur: sed sunt exercitia fidei & charitatis erga proximū, ad laudē & gloriā Dei. Et sic dicit Matt. 7.
2.
1. Cor. 7:
 Apostolus: Si qs vocatus est in preputio, nō accersat circuncisionē, &c. Nam ad salutem nō iuuat, nec etiā salutem impedit, vt quis sit natus Iudæus vel Gentilis, sit Franciscanus aut Dominicanus: illa enim sunt exteriora. Igitur fides in Christi sanguine & eius operibus locat salutis fiduciam, & non in nostris hisce exterioribus. Non ideò saluor, quia habitu, loco solitario, diuerso cibo aut potu Monachus sum & Christianus: nec tamen hęc exteriora oberunt fidei, sed potiùs promouent, si sine superstitione & p̄sumptione salutis consequendæ fiunt. Euangelium non trahit personā ab ordine, ab officio, ab opere manuū, sed trahit animam à falsa intentione, & liberat conscientiā à falsa fide. Nam hęc est falsa fides, q̄ operibus nostris nosmetipsos iustificare & saluare possumus, quandò ea opinione nostra opera facimus. Nā vera fides quærit salutis summam in solo sanguine Christi & eius meritis: attamē p̄mittit manū in opere

personam in ordine vel religione, corpus in officio. Si primùm Iudæi crederent in Christum & baptizarentur, & postea circumciderent vel non circumciderent, saltem ne præsumerent per hoc se posse bonos effici & saluari, sed solùm per gratiam Iesu Christi, sicut patres eorum fecerunt, Act. 15. ubi Petrus dicit: Nunc ergò quid tentatis Deum, ut imponatur iugum super ceruices discipulorum, quod neq; Patres nostri, neq; nos portare potuimus? sed per gratiã Domini nostri Iesu Christi credimus nos saluos futuros quemadmodũ & illi, scilicet Gentes: significans, fidẽ in Christum, tollere omne discrimen inter Iudæum natum & Gentilem: tunc, inquam, res esset sine periculo. Similiter de discrimine ordinum, cæremoniãrum, rituum dicendum est, quandò liberè hæc seruantur, non ea intentione, ut per hæc velint salui fieri, sed ad exercitium fidei & seruitium proximi, castigationem corporis, Deo ad laudem & gloriam, tunc sine periculo hæc omnia benè seruari possunt. Sunt enim hæc quasi testa externa. Fides autem nucleus est internus, quæ fides sic externis decoratur & ornatur, sed externa hæc non sunt nucleus.

Discessio à fide seu Apostasia, est non solùm publica negatio Christi, sicut Iudæi negãt: sed fit, quoties quis hoc tribuit suis operibus, quod Christo debetur. Nam de Christo dicitur Ioan. 1. Agnus Dei qui tollit peccata mundi. Et Roma 4. Mortuus est pro peccatis nostris, & resurrexit propter iustificationem nostram. Et Petrus Act. 15. Per gratiam Domini nostri Iesu Christi credimus nos saluos fieri. Ergò si quis remissionem & salutem suis tribuit operibus, & ea intentione facit, is apostatatur à fide iustificationis Christi, ei gratis aut frustra venit Christus. Ideò hæc intentio & falsa fides abijcienda est. Sic etiam Apostolus maximè laborabat cõtra Iudæos baptizatos, in Epistolis ad Romanos & Galatas, ut hæc fiduciam

fiduciam operum ac legis seponerent. Et Petrus inquit: Huic omnes testimonium perhibent, &c. Hæc Act. 10.
 est enim gloria gratiæ Dei, qua laudari vult Deus, Eph. 1. Si autem hæc exteriora fiunt ad exercitium fidei & corporis in seruitium proximi ad laudē & gloriam Dei, nihil nocebunt: sola ergo mala intentio, id est, caput serpentis, amputandum est. Sancti Patres habuerunt & ordinârunt varios ordines, disciplinas, ac scholas ad exercitium in laudem Dei: (quemadmodum D. Hieronymus de opere Monachorum librum scripsit) non vt tales essent potissimus cultus Dei, ac si quis doceret puerum artem lanificiam, (vt olim Monachi operabantur) vt hæc ars esset via ad salutem & probitatem, & iuuenis hanc artem exerceret ea intentione, vt per illam oporteat eum saluari, & quod sine hac arte nõ haberet salutem: nonnè hîc stultus esset tam magister, quàm discipulus? Sed si via ad salutem & probitatem fidei in Christum tribuitur, tunc artificiũ sine periculo exercetur. At inquis: Sic similis erit laicus Sacerdoti vel Monacho, Respõdeo, illorum officia plurimùm differunt, sicut cœlũ & terra: quia ergo Sacerdos agit officium spiritus & salutis, Laicus verò officium corporis & enurritionis, ideò plurimùm dissimiles sunt ratione officiorum, licet non Fidei. Liberè seruare ordinẽ, sic intelligendum est, ne talis obseruatio ligata sit ad opinionem iustitiæ & salutis, non vt contemnatur ex libertate carnis. Sic de alijs statutis, ritibus, &c. Ecclesiæ iudicandum est.

CAPVT XXX.

ARGVMENTA.

1. *Quomodo mors & supplicium Christi sit in redemptionem fidelium, sanctorum autem martyrium in testimonium fidei in Christum, & exhortationem constantiæ.*

H 3

2. Quod